

МАТЕРІАЛИ

VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

**20 - 21 лютого 2023 р.
Україна
м. Полтава**

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції*

**20 – 21 лютого 2023 р.
Україна, м. Полтава**

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (20 – 21 лютого 2023, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2023. – 143 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор; Корчан Л. М., к. вет. н., доцент; Михайлютенко С. М., к. вет. н., доцент; Мельничук В. В., к. вет. н., доцент; Щербакова Н. С., к. вет. н., доцент; Кручиненко О. В., д. вет. н., доцент; Долгін О. С.

Збірник містить матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарії.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

© ПДАУ, 2023

<i>Приходько М. О.</i> ПОШИРЕННЯ КТЕНОЦЕФАЛЬОЗУ У КОТІВ У М. ПОЛТАВА	124
<i>Синегрибова П. В.</i> ПРОТИПАРАЗИТАРНІ ОБРОБКИ СОБАК: ЇХ НЕОБХІДНІСТЬ І НАСЛІДКИ ПОРУШЕНЬ	126
<i>Суворов Р. С.</i> АНАЛІЗ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЩОДО ЕПІЗООТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ З ЦИСТОІЗОСПОРОЗУ СОБАК НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	129
<i>Харченко В. О., Петренко М. О.</i> ВИПРОБУВАННЯ РОЗЧИНУ ДЛЯ ДЕЗІНФЕКЦІЇ ВІДНОСНО ЯЄЦЬ ТРИХУРИСІВ	132
<i>Хорольський А. А., Євстаф'єва В. О.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «АРКВАДЕЗ- ПЛЮС» ВІДНОСНО ЯЄЦЬ ПАСАЛУРИСІВ	135
<i>Ilina O., Meškinytė E., Staveckienė J.</i> COMPARATIVE STUDY OF LONGISSIMUS DORSI MUSCLE OF BLACK ANGUS BULLS BREED OF THE SAME AGE	139

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕЗІНФІКУЮЧОГО ЗАСОБУ «АРКВАДЕЗ-ПЛЮС» ВІДНОСНО ЯЄЦЬ ПАСАЛУРИСІВ

Хорольський А. А., здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна,

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
Інститут ветеринарної медицини НААН України, м. Київ, Україна

Актуальність проблеми. Нематоди – це різновид живих організмів, які населяють більшість середовищ існування, починаючи з альпійських луків і до морських відкладень, а також колонізують рослин, тварин і людину, включаючи 43 945 відомих хребетних хазяїв. Описано близько 23 000 видів нематод, у тому числі й паразитичних [1, 2]. До паразитичних нематод, що інвазують кролів відноситься збудник пасалурозу – *Passalurus ambiguus* [3]. Яйця *P. ambiguus* мають яйцеподібну форму, двошарову оболонку, світло-коричневого кольору, асиметричні і трохи сплюснуті з одного боку. Вони мають розміри 95–103 × 43 мкм. Кролі заражаються аліментарно при проковтуванні інвазійних яєць, як правило, під час копрофагії або через контамінований корм, воду та засоби догляду. Дорослі нематоди, зазвичай, паразитують у сліпій і товстій кишці кролів. Самки відкладають яйця в ділянці промежини тварини, де самки нематод приклеюють яйця до шкіри. Препатентний період може становити 55–60 діб, а інкубаційний період, зазвичай, становить 18 діб [4–6].

Тому, в зв'язку з тим, що однією з ланок в епізоотичному процесі пасалурозу є наявність яєць у довкіллі, актуальним є вивчення дезінвазійної активності сучасних дезінфектантів відносно яєць пасалурисів, що дозволить ефективно оздоровлювати кролівничі господарства та підтримувати ветеринарне благополуччя відносно пасалурозу.

Матеріали і методи досліджень. Роботу виконували впродовж 2022 р. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавського державного аграрного університету.

З метою визначення дезінвазійної ефективності дезінфікуючого засобу «Арквадез-плюс» (O.L.KAR.-АгроЗооВет-Сервіс, Україна) використовували тест-культуру яєць нематод виду *Passalurus ambiguus*, виділених з гонад самок гельмінтів. Статевозрілих нематод виявляли при розтині кишечників кролів, які надходили з приватних господарств Полтавської області.

Було підготовлено дослідні чашки Петрі з різною концентрацією «Арквадез-плюс» (0,25 %, 0,5 %, 1,0 %, 1,5 % та 2,0 %), які досліджували за різних експозицій (10, 30, 60 хв). До попередньо підготовленої суміші яєць (не менше 50 екз.) додавали такий самий об'єм розчину хімічного засобу певної концентрації. Після відповідної експозиції культуру яєць пасалурисів чотириразово відмивали у дистильованій воді. Після цього чашки Петрі з відмитими культурами яєць поміщали в термостат за температури 35 °С і упродовж 5 діб вели спостереження. В якості контролю використовували культуру яєць, яку не обробляли дезінфікуючими засобами. Кожну добу дослідні та контрольну культури яєць розглядали під мікроскопом. Встановлювали показники дезінвазійної ефективності (ДЕ, %). Оцінку дезінвазійної ефективності проводили за показниками: високий рівень ефективності – 90–100 %, задовільний – 60–89 %, незадовільний – до 60 %.

Математичний аналіз отриманих даних проводили з використанням пакета прикладних програм Microsoft «EXCEL» шляхом визначення середнього арифметичного (М) та стандартного відхилення (SD).

Результати досліджень. Проведеними дослідженнями встановлено високий рівень дезінвазійної ефективності засобу «Арквадез-плюс» відносно яєць пасалурисів у 1,0 % концентрації за експозиції 60 хв (ДЕ – 93,19 %), а також у 1,5–2 % концентрації за експозицій 10–60 хв (100,0 %) (рис. 1).

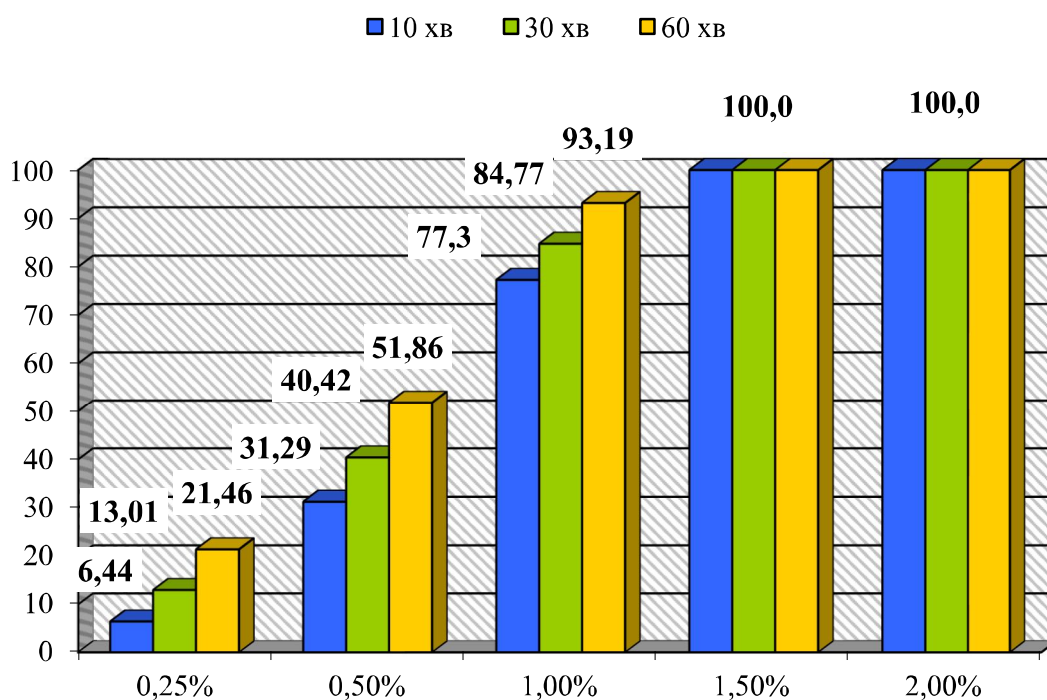

Рис. 1. Дезінвазійна ефективність (%) «Арквадезу-плюс» відносно яєць пасалурисів за різних концентрацій та експозицій

Задовільний рівень дезінвазійної ефективності дезінфікуючого засобу встановлено за його застосування на тест-культури яєць пасалурисів у 1,0 % концентрації за експозицій 10 та 30 хв, де ДЕ відповідно становить 77,3 та 84,77 %.

Незадовільний рівень дезінвазійної ефективності «Арквадез-плюс» відносно яєць пасалурисів встановлено при його застосуванні у 0,25 % концентрації за експозицій 10–60 хв (6,44–21,46 %) та у 0,5 % концентрації за експозицій 10–60 хв (31,29–51,86 %).

При встановленні кількості загиблих яєць пасалурисів у дослідних та контрольній тест-культурах виявлено, що зі зростанням концентрації засобу та його експозиції, кількість пошкоджених зародків нематод збільшується (рис. 2).

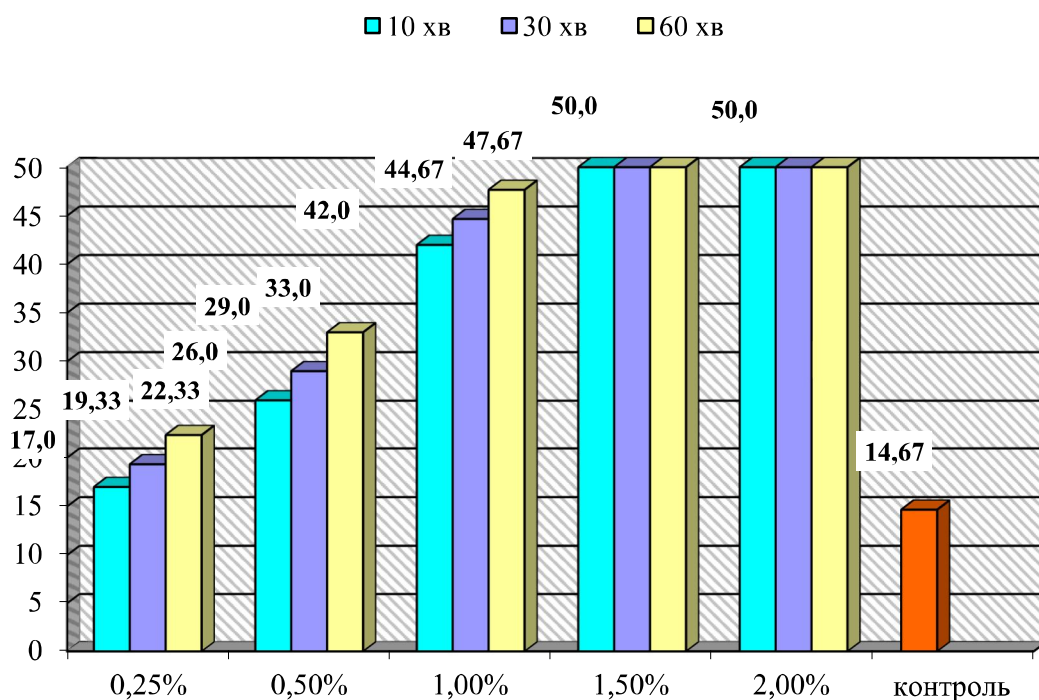

Рис. 2. Показники загибелі яєць пасалурисів (екз.) за використання «Арквадезу-плюс» залежно від концентрації та експозиції

Зокрема, за використання «Арквадезу-плюс» у концентраціях 1,5 та 2,0 % за експозицій 10–60 хв гинули всі яйця пасалурисів в тест-культурах (50 екз.). Кількість загиблих яєць за використання засобу становила в 1,0 % концентрації за експозицій: 10 хв – $42,00 \pm 1,00$ екз., 30 хв – $44,67 \pm 1,53$ екз., 60 хв – $47,67 \pm 2,52$ екз.; в 0,5 % концентрації за експозицій: 10 хв – $26,00 \pm 2,65$ екз., 30 хв – $29,00 \pm 2,65$ екз., 60 хв – $33,00 \pm 3,61$ екз.; в 0,25 %

концентрації за експозицій: 10 хв – $17,00 \pm 1,00$ екз., 30 хв – $19,33 \pm 1,53$ екз., 60 хв – $22,33 \pm 2,52$ екз. Водночас, у контрольній тест-культурі на кінець культивування гинуло лише $14,67 \pm 1,53$ екз. яєць пасалурисів, а $35,33 \pm 1,53$ екз. яєць розвивалися до формування рухливої личинки.

Висновок. Дезінфікуючий засіб «Арквадез-плюс» проявив високий рівень дезінвазійної активності відносно неінвазійних яєць пасалурисів у 1,0 % концентрації за експозиції 60 хв (ДЕ – 93,19 %), а також у 1,5–2 % концентрації за експозицій 10–60 хв (ДЕ – 100,0 %).

Література

1. Blaxter M., Koutsovoulos G. The evolution of parasitism in Nematoda. *Parasitology*. 2015. № 142. P. 26–39.
2. The abundance, diversity, and metabolic footprint of soil nematodes is highest in high elevation alpine grasslands / A. Kergunteuil et al. *Frontiers in Ecology and Evolution*. 2016. № 4. P. 84.
3. Dalle Zotte A. Rabbit farming for meat purposes. *Animal Frontiers*. 2014. № 4. P. 62–67.
4. Patterns of parasite aggregation in the wild European rabbit (*Oryctolagus cuniculus*) / B. Boag et al. *International Journal for Parasitology*. 2001. № 31. P. 1421–1428.
5. Prevalence, Morphological and Molecular Phylogenetic Analyses of the Rabbit Pinworm, *Passalurus ambiguus* Rudolphi 1819, in the Domestic Rabbits *Oryctolagus cuniculus* / R. Abdel-Gaber et al. *Acta Parasitology*. 2019. № 64. P. 316–330.
6. Taylor M. A., Coop R. L., Wall R. L. *Veterinary Parasitology*, 4th ed.; Wiley-Blackwell: Oxford, UK, 2015. 1032 p.